

"Δραστηριότητες φυτοπροστασίας σε πολυετείς φυτείες κατά τον Μάιο"

Автор(и): ас. Кирил Кръстев, Институт по декоративни и лечебни растения – София

Дата: 11.05.2026 Брой: 5/2026

Οι αναμενόμενες βροχοπτώσεις τον Μάιο μπορεί να οδηγήσουν σε σχίσιμο των καρπών, ιδιαίτερα σε κεράσια και βύσσινα, και μπορεί επίσης να εντείνουν τις μολύνσεις από μυκητολογικές και βακτηριακές ασθένειες σε μόνιμες φυτείες. Λόγω του ζεστού καιρού, θα είναι σίγουρα απαραίτητοι οι προληπτικοί ψεκασμοί με μυκητοκτόνα. Οι επεμβάσεις με εντομοκτόνα είναι επίσης υποχρεωτικές, καθώς οι υψηλότερες θερμοκρασίες ευνοούν την ανάπτυξη των εντόμων.

Καταλληλότερες συνθήκες για τη διενέργεια ψεκασμών φυτοπροστασίας θα παρουσιαστούν κατά το δεύτερο μισό της πρώτης και της δεύτερης δεκαήμερης περιόδου και τις τελευταίες ημέρες του μήνα.

Για μόνιμες φυτείες που έχουν πληγεί από χαλάζι, το οποίο αναμένεται κατά τη δεύτερη δεκαήμερη περίοδο του Μαΐου, συνιστάται επέμβαση με χαλκούχα μυκητοκτόνα για τον περιορισμό του κινδύνου δευτερογενών μολύνσεων από παθογόνα.

Σε φυτώρια οπωροφόρων δέντρων

Έχουν περιγραφεί 57 μυκητολογικές ασθένειες της μηλιάς, αλλά η **ψώρα**, που προκαλείται από τον μύκητα *Venturia inaequalis*, είναι η πιο καταστρεπτική μυκητολογική ασθένεια αυτής της καλλιέργειας όχι μόνο στη χώρα μας αλλά και σε όλες τις χώρες όπου καλλιεργούνται μήλα. Υπό ευνοϊκές συνθήκες για την ανάπτυξη της ασθένειας, οι απώλειες σε ευαίσθητες ποικιλίες μπορεί να φτάσουν έως και 100%.

Συνεχίζεται η καταπολέμηση ασθενειών και επιβλαβών οργανισμών στα οπωροφόρα δέντρα σε φυτώρια και σπορεία. Κατά της ψώρας σε μηλιά και αχλαδιά, πραγματοποιούνται 2-3 ψεκασμοί με ένα από τα ακόλουθα χαλκούχα σκευάσματα - Μείγμα Βορδιγάλης 1%, Funguran OH 50 WP -150-250 g/στρ., Champion WP - 0.3%, Carper Key - 180-300 g/στρ.; κατά του ωιδίου σε μηλιά και ροδακινιά - 3-4 ψεκασμοί κάθε 8-10 ημέρες με ένα θειούχο σκευάσμα - Sulfur WG 600 g/στρ., Solfo 80 WG - 750 g/στρ. ή ένα από τα σκευάσματα - Sistan 20 EW - 0.03%, Luna Experience - 50-75 ml/στρ., Flint Max 75 WG - 0.02%; κατά της κυλινδροσπορίωσης με Silit 544 SC - 125 ml/στρ.; κατά των αφίδων και φυλλοφάγων εντόμων με ένα εντομοκτόνο με βάση τη δελταμεθρίνη - Deca

EC - 30-50 ml/στρ., Decis 100 EC - 7.5 -12.5 ml/στρ., Delmur - 50 ml/στρ., Meteor - 0.06 -0.09% ή άλλο πυρεθρινοειδές σκεύασμα.

Σε οπωρώνες

Τοποθετούνται δακτύλιοι παγίδευσης, εμποτισμένοι με ένα πυρεθρινοειδές εντομοκτόνο - Decis 100 EC - 7.5 -12.5 ml/στρ., Sumicidin 5 EC (0.02%), Aficar 100 EC (15 ml/στρ.), Efcymetrin 10 EC (15 ml/στρ.) στους κορμούς μηλιάς, αχλαδιάς, δαμασκηνιάς και καρυδιάς κατά των καρπόφαγων. Οι κυματοειδείς χάρτινες λωρίδες, πλάτους 15-20 cm, περιβάλλουν τους κορμούς κάτω από την πρώτη διακλάδωση, μετά τον καθαρισμό του παλιού φλοιού από ολόκληρο τον κορμό. Ο δακτύλιος δένεται μόνο στο πάνω άκρο.

Τοποθετούνται μη τοξικοί δακτύλιοι παγίδευσης από κυματοειδές χαρτόνι και πραγματοποιούνται παρατηρήσεις για την πτήση των πεταλούδων από τη δεύτερη γενιά των καρπόφαγων.

Οι σκουληκιασμένοι καρποί από τη μύγα των κερασιών συλλέγονται και τοποθετούνται κάτω από πλαίσια - απομονωτήρες, για την παρακολούθηση της ανάπτυξής τους το επόμενο έτος.

Χρειάζονται 500-1000 καρποί - 50-100 κάτω από 5-10 κλωβούς.

Από τα μέσα του μήνα, κάθε 8-10 ημέρες, οι οπωρώνες μηλιάς επιθεωρούνται για τον προσδιορισμό της πυκνότητας των φυλλορύκτων, των ακάρεων και των αφίδων.

Οι οπωρώνες δαμασκηλιάς επιθεωρούνται για την ασθένεια σάρκα. Τα μολυσμένα δέντρα, εάν δεν ανήκουν σε ανθεκτικές ποικιλίες, σημαδεύονται για εκρίζωση το φθινόπωρο.

Τα οπωροφόρα δέντρα που πάσχουν από χλώρωση λιπαίνονται με θειικό σίδηρο - 150 g/10 l νερό.

Οι καρποί με ψευδοκάμπιες της πριονόμυγας των δαμάσκημων συλλέγονται και τοποθετούνται κάτω από πλαίσια απομονωτήρες για την παρακολούθηση της ανάπτυξής της την άνοιξη του επόμενου έτους. Λαμβάνονται 500 - 1000 καρπίδια και τοποθετούνται ισόποσα κάτω από πέντε απομονωτήρες.

Οι φυτείες που έχουν προσβληθεί από την υφαντική κάμπια αντιμετωπίζονται με Dipel 2X (0.1%) ή άλλο σκεύασμα με βάση το *Bacillus thuringiensis*.

Οι φυτείες που έχουν προσβληθεί από το ζώγιο της καρυδιάς αντιμετωπίζονται επανειλημμένα κάθε 8-10 ημέρες με ένα πυρεθρινοειδές σκεύασμα - Decis 100 EC, Sumicidin 5 EC, Aficar 100 EC, Efcymetrin 10 EC, Manrik 2F, στις υψηλότερες εγκεκριμένες δόσεις τους. Ο ψεκάσμος στοχεύει τα ενήλικα έντομα όταν αυτά εξέρχονται από τα καταφύγιά τους.

*Пронύμφη του *Carpondis tenebrionis* L.*

Κατά των προνυμφών στο τέλος του μήνα, μπορεί να πραγματοποιηθεί διπλό πότισμα με εντομοκτόνα επαφής σε κανονική συγκέντρωση, π.χ., Decis 100 EC – 7.5-12.5 ml/στρ. Το διάλυμα πρέπει να φτάσει στις κύριες ρίζες, σε βάθος 20 cm. Είναι επίσης δυνατή η χρήση κοκκωδών σκευασμάτων, π.χ., Ercole GR, ενσωματωμένα σε βάθος 5-10 cm στη λεκάνη του δέντρου. Μετά την ενσωμάτωση, είναι υποχρεωτικό το ελαφρύ πότισμα.

Μεταξύ των βιολογικών παραγόντων, το εντομοπαθογόνο νηματώδες *Steinernema carpocapsae* (Carpasem) εφαρμόζεται δύο φορές, σε ένα εκατομμύριο ανά δέντρο. Για την επίτευξη μέγιστης αποτελεσματικότητας, τα νηματώδη απαιτούν υψηλότερη υγρασία για αρκετές ημέρες. Για καλύτερη δράση, μπορεί να προστεθεί το προϊόν Biorend-R σε δόση 5 cc, το οποίο βοηθά τα νηματώδη να επιβιώσουν σε ξηρά/θερμά περιβάλλοντα και αυξάνει την αποτελεσματικότητά τους, και επίσης δρα ως βιοδιεγέρτης για το δέντρο, βοηθώντας στην ανάρρωσή του.

Είναι επίσης δυνατή η εφαρμογή του μικροβιακού εντομοκτόνου Naturalis (*Beauveria bassiana*) μέσω άρδευσης σε συγκέντρωση 0.1-0.2%. Ο μύκητας απαιτεί επίσης αυξημένη υγρασία.

Ένας τρίτος μεταανθικός ψεκάσμος σε οπωρώνες αχλαδιάς πραγματοποιείται 10-12 ημέρες μετά τον δεύτερο, κατά της ψώρας, της καστανής σήψης, της λευκής κηλίδωσης, της σκωρίασης και της πριονόμυγας της αχλαδιάς, της ψύλλα της αχλαδιάς, αντίστοιχα με ένα από τα σκευάσματα – Curacao (200 ml/στρ.), Chorus 50 WG (50 g/στρ.), Captan 80 WG (150-180 g/στρ.) και με ένα από τα ακόλουθα πυρεθρινοειδή σκευάσματα - Decis 100 EC (7.5 -12.5 ml/στρ.), Sumicidin 5 EC (0.02%), Aficar 100 EC (15 ml/στρ.), Efcymetrin 10 EC (15 ml/στρ.).

Η ερυθρά φυλλοξήρα της μηλιάς (*Eriosoma lanigerum* Hausm.) είναι διαδεδομένη στη χώρα μας και είναι ένα από τα επικίνδυνα παράσιτα της μηλιάς. Σε πολύ σπάνιες περιπτώσεις, έχει βρεθεί και σε αχλαδιά. Αναπτύσσει έως και 17 γενιές ανά έτος. Όταν ο καιρός ζεσταίνει και αρχίζει η ροή χυμών στις μηλιές (συνήθως αφού η μέση ημερήσια θερμοκρασία παραμείνει πάνω από 5°C), οι διαχειμάζουσες ερυθρές φυλλοξήρες ενεργοποιούνται και μετακινούνται σε νεαρούς βλαστούς, τραυματισμένες περιοχές κλαδιών και κορμών, και αρχίζουν να τρέφονται ρουφώντας χυμούς. Οι αποικίες συγκεντρώνονται σε πυκνές μάζες που, λόγω της κηρώδους βαμβακώδους επικάλυψης στο σώμα τους, φαίνονται τυλιγμένες σε βαμβάκι. Όταν συνθλίβονται, απελευθερώνουν ένα κοκκινωπό υγρό, από το οποίο πήραν το όνομά τους. Ως αποτέλεσμα της εντατικής σίτισης, ο καμβιακός ιστός των προσβεβλημένων κλαδιών και βλαστών ερεθίζεται, οδηγώντας στο σχηματισμό όγκων που μοιάζουν με κονδυλώματα. Τα κατεστραμμένα κλαδιά δεν είναι ανθεκτικά στο κρύο και παγώνουν. Οι προνύμφες της ερυθράς φυλλοξήρας της μηλιάς παρασιτούνται από το *Aphelinus mali*. Οι παρασιτωμένες ερυθρές φυλλοξήρες μαυρίζουν. Το παρασιτοειδές μειώνει σημαντικά την πυκνότητα του παρασίτου κατά τη διάρκεια ξηρών και ζεστών ανοίξεων.

Οι μηλιές ψεκάζονται με ένα από τα σκευάσματα - Curacao (200 ml/στρ.), Chorus 50 WG (50 g/στρ.), Captan 80 WG (150-180 g/στρ.) κατά της ψώρας· με ένα θειούχο σκευάσμα - Sulfur WG 600 g/στρ., Solfo 80 WG - 750 g/στρ. ή ένα από τα σκευάσματα - Sistan 20 EW - 0.03%, Luna Experience - 50-75 ml/στρ., Flint Max 75 WG - 0.02% κατά του ωιδίου· με ένα από τα ακόλουθα πυρεθρινοειδή σκευάσματα - Decis 100 EC (7.5 -12.5 ml/στρ.), Sumicidin 5 EC (0.02%), Aficar 100

EC (15 ml/στρ.), Efcymetrin 10 EC (15 ml/στρ.) κατά της πρώτης γενιάς του καρπόφαγου, της ερυθράς φυλλοξηήρας, των φυλλορύκτων, των αφίδων· με ένα από τα σκευάσματα Decis 100 EC (7.5 -12.5 ml/στρ.), Sumicidin 5 EC (0.02%), Aficar 100 EC (15 ml/στρ.), Efcymetrin 10 EC (15 ml/στρ.), Harroon (30 ml/στρ.) κατά της ψώρας του Σαν Χοσέ και με ένα από τα ακαρεοκτόνα - Apollo 50 SC (40 ml/στρ.), Nissoran 5 EC (0.05%), Naturalis (100-150 ml/στρ.) κατά των ακάρεων.

Οι οπωρώνες αχλαδιάς ψεκάζονται με ένα από τα σκευάσματα - Curacao (200 ml/στρ.), Chorus 50 WG (50 g/στρ.), Captan 80 WG (150-180 g/στρ.) κατά της ψώρας, και με ένα από τα ακόλουθα πυρεθρινοειδή σκευάσματα - Decis 100 EC (7.5 -12.5 ml/στρ.), Sumicidin 5 EC (0.02%), Aficar 100 EC (15 ml/στρ.), Efcymetrin 10 EC (15 ml/στρ.) και άλλα κατά του καρπόφαγου, των φυλλορύκτων και της πριονόμυγας της αχλαδιάς, του κοριού της αχλαδιάς, της ψύλλας της αχλαδιάς.

Ένας τέταρτος μεταανθικός ψεκασμός σε οπωρώνες βερικοκιάς πραγματοποιείται με ένα από τα σκευάσματα - Carponivirusine (100 ml/στρ.), Madex Top (10 ml/στρ.), Dipel DF (50-150 g/στρ.), Sineis 480 SC (20-37.5 ml/στρ.), Delegate 250 WG (30 g/στρ.), Avant 150 EC (33.3 ml/στρ.), Deca EC (30 ml/στρ.), Decline 2.5EC (30 ml/στρ.), Lamdex extra (60-100 g/στρ.) κατά του ανάρσιου και του καρπόφαγου της ροδακινιάς.

Οι οπωρώνες βερικοκιάς ψεκάζονται με ένα από τα σκευάσματα - Curacao (200 ml/στρ.), Chorus 50 WG (50 g/στρ.), Captan 80 WG (150-180 g/στρ.) κατά της τρυπητής κηλίδωσης, και με ένα από τα ακόλουθα πυρεθρινοειδή σκευάσματα - Decis 100 EC (7.5 -12.5 ml/στρ.), Sumicidin 5 EC (0.02%), Aficar 100 EC (15 ml/στρ.), Efcymetrin 10 EC (15 ml/στρ.) κατά του ανάρσιου, του καρπόφαγου της ροδακινιάς, των αφίδων, των φυλλοδετών, και με ένα από τα ακαρεοκτόνα - Apollo 50 SC (40 ml/στρ.), Nissoran 5 EC (0.05%), Naturalis (100-150 ml/στρ.) κατά των ακάρεων.

Ένας τρίτος μεταανθικός ψεκασμός σε οπωρώνες κερασιάς γίνεται με Silit 544 SC - 125 ml/στρ. κατά της κυλινδροσπορίωσης, με ένα από τα σκευάσματα - Curacao (200 ml/στρ.), Chorus 50 WG (50 g/στρ.), Captan 80 WG (150-180 g/στρ.) κατά της τρυπητής κηλίδωσης, της καστανής σήψης, και με ένα από τα ακόλουθα πυρεθρινοειδή εντομοκτόνα - Decis 100 EC (7.5 -12.5 ml/στρ.), Sumicidin 5 EC (0.02%), Aficar 100 EC (15 ml/στρ.), Efcymetrin 10 EC (15 ml/στρ.) κατά της μύγας των κερασιών και της μεσογειακής μύγας, των βρωμούχων, των αφίδων και των κοκκοειδών, των φυλλοφάγων κάμπιων.

Πραγματοποιείται 10-12 ημέρες μετά τη σύλληψη των πρώτων μυγών κερασιού. Οι πρώιμες ποικιλίες δεν ψεκάζονται κατά της μύγας των κερασιών.

Η μεσογειακή μύγα (Ceratitis capitata) έχει υποτροπική προέλευση και είναι ένα σχετικά θερμόφιλο είδος, αλλά έχει δείξει αξιοσημείωτη οικολογική πλαστικότητα και σήμερα είναι κατανεμημένη σε όλες τις ηπείρους. Η μύγα είναι ένα τυπικό πολυφάγο και προσβάλλει σχεδόν όλες τις καλλιέργειες φρούτων - ροδάκινο, βερίκοκο, μήλο, κεράσι, εσπεριδοειδή, ρόδι, σύκο, χουρμά, μπανάνα κ.λπ. Μπορεί να τραφεί με πιπεριά, ντομάτες, μελιτζάνα, αγγούρια και περισσότερα από 70 άλλα φυτικά είδη.

Περίπου 12-15 ημέρες μετά τον τρίτο, πραγματοποιείται ένας τέταρτος μεταανθικός ψεκασμός σε οπωρώνες κερασιάς και βυssινιάς με Silit 544 SC - 125 ml/στρ. κατά της κυλινδροσπορίωσης, με Curacao - 200 ml/στρ., Chorus 50 WG - 50 g/στρ., Captan 80 WG - 150-180 g/στρ. κατά της καστανής σήψης και της τρυπητής κηλίδωσης, και με ένα από τα ακόλουθα πυρεθρινοειδή σκευάσματα - Decis 100 EC (7.5 -12.5 ml/στρ.), Sumicidin 5 EC (0.02%), Aficar 100 EC (15 ml/στρ.), Efcymetrin 10 EC (15 ml/στρ.) κατά της μύγας των κερασιών, της μεσογειακής μύγας, της δροσόφιλας, της προιονόμυγας των φύλλων της βυssινιάς, των αφίδων και άλλων επιβλαβών οργανισμών.

Η μεσογειακή μύγα προσβάλλει τους καρπούς που ωριμάζουν

Ένας δεύτερος μεταανθικός ψεκασμός σε καρυδιές πραγματοποιείται με ένα χαλκούχο σκεύασμα - Μείγμα Βορδιγάλης 1%, Funguran OH 50 WP -150-250 g/στρ., Champion WP - 0.3%, Carper Key - 180-300 g/στρ. κατά της ανθράκνωσης και του βακτηριακού καψίματος, και με ένα από τα σκευάσματα - Closer 120 SC - 20 ml/στρ., Terpreki 14 g/στρ., Mospilan 20 SG - 25 g/στρ. κατά των αφίδων.

Οι καρυδιές αντιμετωπίζονται με ένα χαλκούχο σκεύασμα - Μείγμα Βορδιγάλης 1%, Funguran OH 50 WP -150-250 g/στρ., Champion WP - 0.3%, Carper Key - 180-300 g/στρ. κατά της ανθράκνωσης και του βακτηριακού καψίματος, και με ένα από τα σκευάσματα - Carponivirusine (100 ml/στρ.), Madex Top (10 ml/στρ.), Dipel DF (50-150 g/στρ.), Sineis 480 SC (20-37.5 ml/στρ.), Delegate 250 WG (30 g/στρ.), Avant 150 EC (33.3 ml/στρ.), Deca EC (30 ml/στρ.), Decline 2.5EC (30 ml/στρ.), Lamdex extra (60-100 g/στρ.) κατά των καρπόφαγων.

Ένας τέταρτος μεταανθικός ψεκασμός σε αμυγδαλιές πραγματοποιείται 10-14 ημέρες μετά τον τρίτο με ένα από τα σκευάσματα - Curacao - 200 ml/στρ., Chorus 50 WG - 50 g/στρ., Captan 80 WG - 150-180 g/στρ. κατά της τρυπητής κηλίδωσης, της ψώρας, της κερκοσπορίωσης, και με ένα από τα ακόλουθα πυρεθρινοειδή σκευάσματα - Decis 100 EC (7.5 -12.5 ml/στρ.), Sumicidin 5 EC (0.02%), Aficar 100 EC (15 ml/στρ.), Efcymetrin 10 EC (15 ml/στρ.) κατά της προιονόμυγας των φύλλων της αμυγδαλιάς, της σφήκας των σπόρων της αμυγδαλιάς.

Ένας δεύτερος ψεκασμός μετά την ανθοφορία των φυτειών φουντουκιάς γίνεται με ένα θειούχο σκεύασμα - Sulfur WG 600 g/στρ., Solfo 80 WG - 750 g/στρ. ή ένα από τα σκευάσματα - Sistan 20 EW - 0.03%, Luna Experience - 50-75 ml/στρ., Flint Max 75 WG - 0.02% κατά του ωιδίου, και με Coragen 20 SC (18-30 ml/στρ.), αλλά μπορούν να χρησιμοποιηθούν εντομοκτόνα επαφής από όλες τις ομάδες - Decis 100 EC (12.25 ml/στρ.), Sumi Alpha 5 EC (0.03%), Karate Zeon 5 CS (15 ml/στρ.), Lamdex extra (100-120 g/στρ.) κατά του βρωμούχου της φουντουκιάς.

Σε φυτείες φράουλας